

Evropski pokret Srbija

Izveštaj o radu Forum za međunarodne odnose Evropskog pokreta u Srbiji 2010-2011.

Borivoj Erdeljan, predsednik Foruma za međunarodne odnose

Skupština EPuS, 30. 11. 2011.

Učinak Foruma za međunarodne odnose i od prošle skupštine temelji se na već šesnaestogodišnjem nastojanju da se “svake bogovetne srede”, uporno i upućeno razmatra sve što Srbiju dotiče i što joj opredeljuje mesto u današnjem svetu, našim ponašanjem ili postupcima sveta prema nama. “Takva istrajnost u kritičnom viđenju je gotovo nepoznata”, ponoviću uverenje počivšeg Živorada Kovačevića, prvog predsednika Foruma, jednog od njegovih utemeljivača, i da pokušam da takvu pohvalu opravdam i u vremenu o kome danas razgovaramo.

Od maja 2010. do kraja novembra ove godine na šezdeset sastanaka, uvodničari i učesnici u raspravi, uz članove Foruma, bili su odabrani domaći i strani znalci i iskusni tumači zamršenog svetskog i domaćeg spoljnopolitičkog lavirinta. U želji za što preciznijim skeniranjem i poukama u tom kaleidoskopu bili su susedi, Balkan i Jugoistočna Evropa – region kome pripadamo i kome valja da poklanjamo i najviše pažnje, različite bolne tačke, dometi u integracijama, izgledi kako da sa manje zastoja i sopstvenog saplitanja dopremo do kandidature za člana Evropske unije i početka pregovora o učlanjenju, odnosi sa najuticajnijim silama i značajnim partnerima, propuštene prilike, neiskorišćeni ‘prazni prostori’, nasušni ekonomski i neophodni bezbednosni interesi, slika sveta u našim glasilima, ponašanje naše diplomatije, splet ljudskih prava.

Osnovna misija Foruma za međunarodne odnose da bolje razumemo svet, a i svet nas, doprinosom u otklanjanju nedoumica, neupućenosti i predrasuda, zabluda i grešaka, preterano čestog ‘slepila’ je “redovna radna obaveza”, ali pred nama je, čini se, potreba za novim koracima.

Ukazao bih na nastojanja, a i neophodnost, da Forum, istovremeno, bude više prisutan u javnosti, приметnije i glasnije okrenut orbi et urbi.

Evo i inventara takvog nastojanja:

Povodom 15-godišnjice delovanja Foruma za međunarodne odnose, novembra 2010. održan je javni skup *SRBIJA I SVET – BILATERALNI I MULTILATERALNI ODNOSI*, praćen

Evropski pokret **Srbija**

visokim stručnim priznanjima, na kome su istupanjem i priložima članova Foruma kompleksno izmereni i ocenjeni uspesi i neuspesi.

Zatim štampan Zbornik radova, predstavljen na konferenciji za štampu, obezbedio je dalju pažnju javnosti.

Pored toga, list DANAS, koji značajno oblikuje i utiče na javnost, u sopstvenom izboru, u nastavcima je preneo najveći deo publikacije SRBIJA I SVET.

U okviru složenog projekta Evropskog pokreta, Forum je sačinio još jednu Strategiju spoljne politike Srbije, koja je – kad je knjiga izašla iz štampe, donoseći i druge poglede i izbor srpsko – jugoslovenskih spoljnopolitičkih dokumenata od 1804. do 2004 – prošle godine javno predstavljena na Fakultetu političkih nauka u Beogradu, pred više stotina studenata, nastavnika i javnih ličnosti.

Ove, 2011. godine javni sastanaka Foruma održan je u martu, na Kolarčevom narodnom univerzitetu, kao omaž preminulom Živoradu Kovačeviću, njegovim do poslednjeg daha neumornom radu na građenju evropejstva Srbije i vrednim amanetima - od diplomatije i podučavanja u veštini pregovaranja, do leksikografije i delovanja na mestu gradonačelnika Beograda.

Forum za međunarodne odnose pokrenuo je tokom 2011. dugoročni projekat STVARNA SLIKA SVETA, posvećen istraživanju kako nas mediji Srbije i regiona informišu o drugima. Temeljno pripremljena i uz doprinos pažljivo odabranih najupućenijih učesnika, ovakav poduhvat je preko potreban, kako bi se oblikovalo kvalitetno, kritično i upućeno javno mnjenje, pošto mediji u Srbiji, sa malo izuzetaka, čitaocu i gledaocu površno, pa i jednostrano tumače svet i nas u njemu, čak i ono iz neposrednog okruženja. Izloženi nadmoćnom uticaju novca vlasnika ili političkoj naklonosti, poslušnosti i opstalim polugama države, mediji se previše sapliću o sopstvenu nemaštinu, neprofesionalizam i senzacionalizam, izneveravaju osnovnu misiju – uverljivo obaveštavanje, pre davanja sudova i uputstava kako da se informacije vrednuju.

I na Forumu je da doprinese da se oslobodimo često previsokog mišljenja o sebi i da se bolje nego dosad snalazimo u međunarodnim zbivanjima, od kojih sve osetnije zavisi i ostvarivanje nacionalnih prioriteta.

Početno otvaranje bio je oktobarski javni sastanak Foruma – film “DVADESETI VEK JURIIJA GUSTINČIČA”; jednočasovni dokumentarac u produkciji RTV Slovenije, prikazan

Evropski pokret Srbija

članovima i zvanicama, uz razgovor sa gostom, čiji je dopisnički rad (najpre iz Londona i Njujorka) stvarnom slikom sveta sigurno trajno obeležio decenije beogradskog, srpskog, slovenačkog i jugoslovenskog novinarstva, a koji i sada u 91. godini redovno piše kolumne, udžbenički „čiste“. Film je koliko priča o jednom uzbudljivom životu, istovremeno i dobrodošao podsetnik; i danas potreban pregled života Jugoslavije, njene spoljne politike i medija u godinama već prepuštenim istoriji.

Novembarsko gostovanje Foruma u Novom Pazaru, brojem članova koje su dozvoljavale materijalne mogućnosti domaćina, nevladine organizacije Urban in, u zajedništvu sa Evropskim pokretom, znači nagoveštaj daljih susreta i predstavljanja i u drugim mestima.

Nagoveštaji finansijske podrške stranih fondacija jačaju očekivanja da se bližimo i pripremanju međunarodnog skupa na kome bi kompetentni učesnici, domaći, iz susedstva i regiona, ugledni znalci našeg prostora raspravljali kako da se poboljša opšta upućenost u svet. „Realna slika sveta i mesto Srbije u njemu - hronično nedostaju srpskoj državnoj politici i njenoj diplomatiji u većem delu (i) postoktobarskog perioda“, rekao je prošle jeseni Miko Tepavac, jedan od najvažnijih članova Foruma i njegovih očeva – osnivača. Nadamo se, uz razumevanje jedne strane fondacije, da će ideja o ubuduće redovnom godišnjem skupu o spoljnoj politici Srbije, kakav je bio prvi, u povodu 15-godišnjice, početi da se ostvaruje, kao doprinos istinskim potrebama.

Forum za međunarodne odnose EPuS, uveren sam, može da bude zadovoljan obavljenim, što nas jednako obavezuje da istom motivacijom i spremnošću nastavimo, mobilisući iskustvo, znanja i energiju članova, kako je neko rekao *think* tenka, uz nove izazove i svežinu koju tome dodaju svi koji nam se pridružuju, jednako privrženi zajedničkom izazovu.

Uvek je moguć korak više.